

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

MOKYKLŲ
TOBULINIMO
CENTRAS

Projektas „Lyderių laikas 3“

Molėtų r. savivaldybės švietimo darbuotojų

Stažuotės Suomijoje ir Estijoje ataskaita

Stažuotės trukmė: 2020 m. lapkričio 16-17 d. ir lapkričio 25-26 d.

Stažuotės vieta: (šalys, miestai, mokyklos) **Suomija** (Otaniemi gimnazija, Espoo tarptautinė mokykla, Orivesi bendrojo ugdymo mokykla), **Estija** (Väätsa Põhikool mokykla, „Liivalossi“ vaikų darželis, Rakvere Rohuaia vaikų darželis, „Kuristiku“ gimnazija, Võru valstybinė gimnazija, Tartu universiteto institutas).

Stažuotės dalyviai: Vilija Dubauskienė, Edita Kasinskaitė, Inga Kavaliauskienė, Rima Kazlauskienė, Jurgita Kniaziukienė, Nijolė Kimbartienė, Lina Pakštienė, Alma Vidžiūnienė.

Stažuotės patirtys: (kas buvo įdomu, prasminga, paliko įspūdį, kėlė klausimų, skatino diskutuoti...)

- Virtualios stažuotės metu per keturias dienas dalyvavome 21 susitikime su Suomijos ir Estijos švietimo ekspertais, savivaldybių atstovais, mokyklų direktoriais, mokiniais. Kiekvienas pristatymas (pranešimai, patirtys, video reportažai apie ugdymo įstaigas) buvo labai aktualus, informatyvus, profesionalus, atspindintis bendrą švietimo kultūrą, nuostatas. Suomijos švietimo sistemos stiprybė – visiems garantuojamas vienodai kokybiškas ugdymas, nepriklausomai nuo vaiko šeimos socialinės padėties, gyvenamosios vietos.
- Buvo naudinga sužinoti, kad visur problemos ir rūpesčiai panašūs, tik sprendimai kitokie. Paliko įspūdį bendros nuostatos visais lygmenimis dėl kokybės, visų tarimasis ir susitarimai, jų laikymasis, pedagogų pozityvus požiūris į ugdytinius, sąlygų sudarymas, užimtumas, bendravimas, atsakomybės ugdymas, kartu ir laisvės suteikimas. Tokie dalykai duoda vertę ir nieko nekainuoja. Technologijos, priemonės, pastatai, aplinkos, darbo užmokestis labai svarbu, bet be pozityvaus požiūrio į kiekvieną žmogų, teigiamų nuostatų ir orientavimosi į šiuolaikinius ir ateities poreikius, pokytis būtų menkas.
- Didelį įspūdį paliko Suomijos švietimo sistemos filosofija – centras yra vaikas. Čia nevartojama sąvoka „specialieji ugdymosi poreikiai“, nes pagalba mokantis suteikiama kiekvienam vaikui, kuriam jos reikia. Čia puikiai veikia trijų pakopų švietimo pagalbos sistema. Teikiant pagalbą vaikams, užduočių kiekis nemažinamas, bet ieškoma būdų, kaip mokiniui geriausia mokomąją medžiagą suprasti ir atlikti užduotis – mokytojas su vaiku dirba tol, kol šis viską supranta.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

MOKYKLŲ
TOBULINIMO
CENTRAS

- Šiose šalyse požiūris į švietimą yra grįstas pasitikėjimu visais lygmenimis: vaiku, mokytoju, direktoriumi, savivaldybe. Fiksavome mokytojų lankstumą ir atsakomybę, bendradarbiavimo galimybes ir kuriamus tinklus, mokinių mokymą prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi ir dirbti taip, kaip gali geriausiai. Aukštesnės institucijos (pvz., švietimo skyrius) yra tam, kad padėtų mokyklos direktoriams spręsti problemas, didžiausias dėmesys – pagalba vaikui, o ne testams, labai svarbu – vaiko gerovė, individualus požiūris į vaiką, sveikata ir pan. Aplankytose šalyse labiausiai orientuojamasi į procesą, o ne į rezultatą: kai procesas efektyvus, rezultatas irgi geras.
- Estijoje dedamos ypač didelės pastangos vaikų socialinei, ekonominei ir kultūrinei (SEK) atskirčiai mažinti: nemokamas maitinimas, vadovėliai, planšetės ir t.t. Modernios ir skatinančios daug judėti, atrasti mokymosi aplinkos. Savivaldybė kartu su verslu atnaujina mokyklas, vėliau verslas atleidžiamas nuo mokesčių. Yra didelės galimybės mokiniui rinktis, ko mokytis – jei nėra to mokojo dalyko vaiko lankomoje, jo gali mokytis kitoje mokykloje. Tokiu būdu skatinamas mokinio savivaldumas, tikslų nusistatymas.

Stažuotės idėjos (prašome aprašyti):

1) viena idėja, kurią įgyvendins klasėje (kai dalyvis - mokytojas); kiek mokytojų, tiek idėjų.

- Pasitikėjimas mokiniais, daug laisvės su taisyklėmis ir atsakomybe. Įvairiapusio saugumo užtikrinimas.
- Mokymo medžiagą per matematikos pamokas pateikti struktūruotą (išdėstytą punktais, su pavyzdžiais), nurodyti video šaltinius, skirstyti mokinius į „Breakout rooms“ (Zoom), kad dirbdami grupėse drauge mokytųsi.
- Ypatingą dėmesį skirti pozityviam grįžtamajam ryšiui, skatinti kiekvieną mokinį įsivertinti savo nors ir mažus rezultatus, pastebėti kiekvieną mokinį. Tam naudoti Google for Education platformą.
- Taikyti „Savaitės poros sistemą“.

2) viena idėja, kurią įgyvendins mokyklos lygmeniu (kai dalyvis - mokyklos vadovas ar pavaduotojas); kiek mokyklų vadovų ir pavaduotojų - tiek idėjų.

- Nuostatos formavimas, kad mokiniai lygiaverčiai, tik jų skirtinga patirtis.
- Socialinio emocinio konteksto palaikymas – visi jaučiasi gerai: tiek mokiniai, tiek mokytojai. Dažnai kiekvieno mokinio paklausiama, kaip jaučiasi, sava laiką pagalba prireikus, aiškumas, ką ir kaip, iki kada padaryti, sąlygų sudarymas patirti mokymosi džiaugsmą. Skatinti mokytojų atidumą ir empatiją kiekvienam vaikui. Įvairiapusio saugumo užtikrinimas.
- Bendravimas su tėvais – atviras, reguliarus, jų lūkesčių žinojimas, informavimas apie sėkmes ir nesėkmes ne po pusmečio, bet dažniau, pedagoginis švietimas.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

MOKYKLŲ
TOBULINIMO
CENTRAS

- Akcija gimnazijoje „Žalioji idėja“ (klasės idėja, ekologinių idėjų mugė, klasių apsikeitimas idėjomis, jų įgyvendinimas).
- Ilgosios pertraukos lauke bet koku oru.
- Pagalbos tvarkaraštis (vizualizuoti klasių pamokų tvarkaraščiuose specialistų pagalbą).
- Pagalbos vaikui sistemos tobulinimas (pozityvus vertinimas, aktyviųjų pertraukų organizavimas).
- Programa „Mokykla kviečia judėti“.

3) stažuotojų grupės parsivežta idėja savivaldybei/savivaldybės mokykloms.

- Diskutuojant skatinti mokyklos bendruomenės narių pozityvų požiūrį į gyvenimą mokykloje: ką aš padariau, kad būtų geriau.
- Peržiūrėti veiklas mokyklose – ar tikrai visos jos reikalingos, kokybiškos ir duoda naudą. Atsisakyti nereikalingų veiklų, mažinant bendruomenės narių nuovargį, didinant motyvaciją dirbti.
- Aktyviųjų metodų taikymas ugdyme (kinestetiniai metodai, aktyvios pertraukos, tam pritaikytos aplinkos, aktyvi ilgoji pertrauka drauge su mokytojais).
- Mokinių atsakomybės didinimas taikant savivaldų ugdymąsi ankstyvajame amžiuje.
- Organizuoti tęstinius mokymus su tarpinėmis praktinėmis užduotimis ir aptarimais ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogams apie vaiko savarankiškumo ugdymą(si).

Stazuotės dalyvių išvada apie stazuotės naudą ir turinio sąsajas su įgyvendinamu pokyčio projektu.

- Stažuotė buvo puikiai organizuota tiek turinio, tiek laiko valdymo prasme. Ir Suomijos, ir Estijos švietimo sistemos jau sėkmingai pasiekę tai, ką mes numatę įgyvendinti savo savivaldybėje: mokytojų bendradarbiavimą ir savivaldų mokymąsi. Stažuotės metu įgytos patirtys tiesiogiai koreliuoja su mūsų projektu, todėl bus sėkmingai panaudotos rajono mokyklose.
- Labai vertinga patirtis sužinoti ir įsitikinti, kad ir kitur panašūs pedagogai, vaikai, problemos, tik priimami sprendimai, nuostatos, įsitikinimai yra kitokie ir duoda rezultatą. Mūsų savivaldybės problemai „Profesinis dialogas savivaldžiam mokinio mokymuisi“ gauta pakankamai informacijos, kurią galima puikiai pritaikyti mokyklose:
 - geras mokinių pažinimas;
 - socialinio emocinio konteksto palaikymas;
 - savalaikė profesionali pagalba visais lygmenimis;
 - pasitikėjimas mokiniiais (mažiau „kvėpuoti į nugarą“), daugiau laisvės su taisyklėmis, atsakomybės ugdymas;

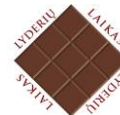
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

MOKYKLŲ
TOBULINIMO
CENTRAS

- aiškumas ir konkretumas kiekvienam mokiniui – ką padaryti, kaip padaryti, iki kada padaryti;
- dialogas, refleksija su kiekvienu mokiniu: kaip sekasi, ko reikia ir kt.
- Stažuotės patirtys bus aptartos profesinių dialogų metu mokyklose ir savivaldybės dalijimosi patirtimi renginiuose, idėjos įgyvendinamos mokyklos ir savivaldybės lygmeniu.

Stazuotės dalyvių vardai, pavardės, parašai

Vilija Dubauskienė

Edita Kasinskaitė

Inga Kavaliauskienė

Rima Kazlauskienė

Nijolė Kimbartienė

Jurgita Kniaziukienė

Lina Pakštienė

Alma Vidžiūnienė